

PIOTR SZUDEJKO

Kazus Alecka Bourne’a a konstytucyjne zasady ochrony życia i zdrowia

Streszczenie

W artykule przedstawiony został kazus dr. Alecka Bourne’a, który autor proponuje włączyć do katalogu przypadków granicznych, stanowiących podstawę do prowadzenia pogłębionych rozważań nad etycznymi i prawnymi aspektami ludzkiego życia w kontekście rozwoju biologii i medycyny.

Punktem wyjścia jest przedstawienie funkcjonujących na świecie modeli regulacji praktyk przerywania ciąży oraz polskiej regulacji wraz z omówieniem roli Trybunału Konstytucyjnego w kształtowaniu obecnego stanu prawnego. Autor zauważa, że przyjmowana przez Trybunał wykładnia prawa do życia daje asumpt do uchylecia modelu wskazań na rzecz wprowadzenia całkowitego zakazu dokonywania zabiegów przerywania ciąży, co będzie miało doniosłe konsekwencje dla ustawodawstwa zwykłego.

Poza opisaniem stanu faktycznego w sprawie Bourne’a, strategii przyjętej przez obronę oraz samego rozstrzygnięcia zasygnalizowane zostały możliwe dalsze obszary rozważań dotyczących granic dopuszczalności przerywania ciąży. Następnie dokonano przeniesienia wniosków wynikających z prawnej analizy przedmiotowej sprawy na grunt wykładni konstytucyjnych zasad prawa do życia oraz prawa do zdrowia. Przedstawiono zarówno ich formę wynikającą z Konstytucji Rzeczypospolitej, jak i wykładnię przeprowadzoną na podstawie orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego oraz treść ustawodawstwa zwykłego. Autor zasygnalizował zasadnicze braki terminologiczne stwierdzone w tym zakresie: brak definicji początku człowieczeństwa, funkcjonowanie dwóch odrębnych kryteriów stwierdzania zgonu mogących dawać odmienne rezultaty oraz brak jednoznacznej definicji choroby stosowanej przez ustawodawcę. Opierając się na koncepcjach przedstawionych w kazusie, dokonano także zdefiniowania prawa do ochrony zdrowia jako prawa podmiotowego, wynikającego z prawa do życia. Kończącą tezę jest stwierdzenie, że brak podstaw do hierarchizacji obu tych praw, ponieważ są one powiązane treściowo i funkcjonalnie.

Słowa kluczowe: prawo do życia – prawo do ochrony zdrowia – przerywanie ciąży – przypadki graniczne